

partiet «Nasjonal Samling» startet før de andre partier fant det nødvendig å sette i gang en iherdig, ondsinnert propaganda mot det. De var simpelthen reddet. Derfor gjaldt det snarest mulig å hisse publikum opp mot det.

Forholdene i Norge var på den tid uhyggelige — ja det var de som mente at en revolusjon var truende nær. Så kom det nye parti med sine gode og kloke ideer og planer. Mange som så en redning her sluttet seg til det. Aldri har vel noe politisk parti fått så mange idealistisk innstilte medlemmer som N.S. fikk. De gikk med den ærligste vilje inn for å hjelpe til å skaffe tryggere forhold i landet. — Særlig ønsket de å styrke det forsømte forsvar. Så skammelig var vårt forsvar forsømt at landet lå helt forsvarsløst åpent for den røver som kom først. Hvilken karakteristikk fortjener ikke dette?

Alle andre land kjente Norges farlige stilling, og den 9. april 1940 kom tyskerne spaserende inn i landet og tok det i besittelse innen kort tid.

Nordmennene leverte et ypperlig forsvar med det lille de hadde å råde over. Hadde forsvaret vært i orden, ville de med sin kraft og dyktighet kunnet hindre tyskernes inntrengen i landet. Hadde våre makthavere, som i månedsvis hadde visst om den truende fare, dradd konsekvensen av sin viten, hadde

de kunnet forsvare seg, og

Alt for lenge er folket ført bak lyset

Nu krever norske borgere at sannheten om etterkrigsoppgjøret skal frem

Av Ragnhild Wiesener

mine tilhørere være oppmerksom på dette.» Men mistanken ble dessverre øket derved at partiet i flere ytre henseender fulgte tysk opptreden.

De andre partier allierte seg med England — med det land som hadde skaffet dem krigen på halsen. Der søkte de sin tilflukt. Derfra skulle krigen mot tyskerne fortsette. Derfra ble det sendt alle mulige og umulige ordres til oss. De som ikke slavisk bøyet seg for dem ble stemplet som unasjonale.

*

Propagandaen lyktes til fullkommenhet. Da frigjøringen kom sto opinionen — som beregnet — i kok. En folkemening i kok eller sterkt affektet betonet har selvsagt ikke evne til å resonnerere og bedømme riktig. Det for så rettskafne folk reagerte ikke engang mot de forutfattede bestemmelser med hensyn til behandlingen av N.S. At folket i det hele tatt kunne feste lit til så meget av skjebnesvanger usannhet — det er en blodig synd — begått ikke bare mot bevegelsen «Nasjonal Samling», men mot folket selv i sin helhet.

De nevnte bestemmelser

Etter mange oppfordringer bringer vi dette særtrykk av fru Ragnhild Wieseners artikkel i «Folk og Land» nr. 21.

Fruen har med hele sin familie, under hele okkupasjonen, stått utenfor N.S. Etter frigjøringen har hun med utrettelig, våken oppmerksomhet fulgt det lovløse, såkalte «Rettsoppgjør» i alle dets rystende detaljer.

Ut fra sin rike erfaring appellerer hun til alle rettskafne, lovlidige nordmenn.

~~~~~
som det før eller siden blir tungt å svare for.

Vi følte alle den største harm og sorg over å vite våre landsmenn så mishandlet i okkupasjonstiden. Den gang var de prisgitt okkupasjonsmakten og dessverre også en del norske. Men skjønt de måtte vite at deres handlinger var straffbare, fikk de sitt folks varme sympati og villige hjelp. Vi er også helt enig i at samfunnet må varetta krigsofrenes interesser men selvsagt også fredsofrenes.

Samfunnets plikt er å være enhver som blir mishandlet. Et sivilisert sam-

svik i sitt sinn. Aldri har vel noen stått så helt vergeløse som disse ulykkelige mennesker gjorde. — Lukket inne til all den mishandling de utsøkt rå og simple voktere kunne utpekulere og lukket ute fra enhver forbindelse med verden. De fikk ikke engang kjennskap til de lover de skulle dømmes etter. Sine egne fikk de på lang tid ikke se. Mange måtte vente et år før de fikk besøk av dem.

*

Propagandaen mot N.S. fortsatte, og pressen hadde det ærefulle verv å støtte uredeligheten. Det var derfor ikke mulig å komme til orde i avisene. Man måtte ta sin tilflukt til bøker og brosjyrer etc. Uten forkleinselse for alle de ypperlige skribenter nevner vi her Marta Steinsviks bok «Frimodige ytringer», som på en fortrinlig måte illustrerer forholdene. Hun gikk selv ned i Stortinget med bøkerne og la dem på hver stortingsmanns plass. Men hvem var det som leste dem? Hvem hadde mot til å se sannheten i øynene. Hennes bok er undersøkt av politiet, som ikke kunne trekke henne til ansvar.

Verdifull er også Gerhard

imot. Flere av disse hedres på mange måter, slipper til i presse og radio og betros ansvarefulle stillinger.

I over 8 år har jeg med våken oppmerksomhet fulgt det såkalte rettsoppgjør i alle dets rystende detaljer — også ved besøk i mange ulykkelige hjem. Jeg har således hatt virkelig anledning til å se inn i et hav av menneskelige lidelser, sorg og fortvilelse, nød og elendighet, legemlig og sjelelig mishandling i fengsel og på sykehus, smittsomme tuberkuløse stuert sammen i enecelle, vanvid og selv-mord, invaliditet og nervevrak, tusenvis av barns rop til Himmelen om barmhjertighet, skremmende opptreden fra kirkens menn — ja endog ukvemsord fra prekestolen.

I denne forbindelse vil jeg nevne at jeg under mitt arbeid har lært å kjenne så mange helt igjennom bra, kloke og ærlige nordmenn, at de for alltid har fått min varme sympati og dype respekt.

Hvor mange ulykkelige, slitte mødre og hustruer har jeg ikke sett greie sitt hus og sine barn under de aller vanskeligste forhold. Og så tanken på sønner og menn — de skulle bringes en eller annen glede og oppmuntring under de uhyggelige besøk i fengslene.

Når jeg forundret og beundrende har spurt hvordan de har kunnet gjøre så store gjerninger har jeg fått det lysende svar: